

WET OP DE OVERHEIDSOPDRACHTEN

De overheidsopdrachtenregelgeving is niet enkel van toepassing op de klassieke overheden zoals bijvoorbeeld het Vlaamse Gewest of een gemeente. Ook organisaties en verenigingen die, ongeacht hun vorm en aard, als publiekrechtelijke instellingen of personen worden beschouwd omwille van een determinerende invloed van een klassieke overheid, zijn verplicht om de overheidsopdrachtenregelgeving toe te passen bij al hun opdrachten van werken, leveringen of diensten. Daarnaast zijn ook de zuivere private (rechts)personen onderworpen aan de toepassing van de overheidsopdrachtenregelgeving wanneer zij bepaalde projecten uitvoeren die met overheidsgeld worden gesubsidieerd.

Wie wordt beschouwd als een aanbestedende overheid en moet bijgevolg de overheidsopdrachtenwet steeds toepassen bij alle opdrachten die ze aanbesteden?

- De staat
- De Gewesten, Gemeenschappen en lokale overheidsinstanties
- De publiekrechtelijke instellingen en personen die, ongeacht hun vorm en aard, op de datum van de beslissing om tot een opdracht over te gaan:
 - 1) Opgericht zijn met het specifieke doel te voorzien in behoeften van algemeen belang die niet van industriële of commerciële aard zijn, en
 - 2) Rechtspersoonlijkheid hebben, en
 - 3) Op één van de volgende wijzen afhangen van een klassieke overheidsinstantie of publiekrechtelijke instelling:
 - a) Ofwel worden hun werkzaamheden in hoofdzaak gefinancierd door een klassieke overheidsinstantie of publiekrechtelijke instelling (*= zodra meer dan 50% van de financiële middelen ter beschikking wordt gesteld door één of meer klassieke overheidsinstanties of publiekrechtelijke instellingen*)
 - b) Ofwel is hun beheer onderworpen aan het toezicht van een klassieke overheidsinstantie of publiekrechtelijke instelling *bijvoorbeeld de aanstelling van een commissaris, controle op de jaarrekening en op het lopende beheer van de entiteit, de bevoegdheid om de entiteit te bezoeken en te onderzoeken en daarover verslag uit te brengen bij de aandeelhouders, de bevoegdheid om de entiteit te ontbinden, ...)*
 - c) Ofwel zijn meer dan de helft van de leden van het bestuurs-, leidinggevend of toezichthoudende orgaan aangewezen door een klassieke overheidsinstantie of publiekrechtelijke instelling (*dit criterium veronderstelt een daadwerkelijke overheidsaanwezigheid in de voormelde organen*).

- De verenigingen bestaande uit één of meer aanbestedende overheden als hierboven bedoeld.

Voor sommige gesubsidieerde opdrachten zullen (rechts)personen die niet worden beschouwd als een klassieke overheidsinstantie of een publiekrechtelijke instelling of persoon toch onderworpen zijn aan sommige bepalingen uit de overheidsopdrachtenwet indien onderstaande cumulatieve voorwaarden vervuld zijn:

- 1) Het geraamde opdrachtbedrag is gelijk aan of hoger dan de betreffende drempel voor de Europese bekendmaking (*voor opdrachten van werken is dit 5.225.000 euro, voor leveringen diensten is dit 209.000 euro*)
- 2) De opdracht wordt voor meer dan 50% rechtstreeks gesubsidieerd door een aanbestedende overheid
- 3) De opdracht betreft hetzij werken van civieltechnische aard, zoals vermeld in bijlage I bij de overheidsopdrachtenwet of werken voor ziekenhuizen, inrichtingen voor sportbeoefening, recreatie en vrijetijdsbesteding, school- en universiteitsgebouwen en gebouwen met een administratieve bestemming, hetzij diensten die met de hierboven vermelde werken zijn verbonden.

Werkwijze – Gunningsprocedures

De meest relevante gunningsprocedures voor de gesubsidieerde publiekrechtelijke of privaatrechtelijke (rechts)personen worden hier kort voorgesteld.

- Opdrachten **tot 30.000 euro (exclusief BTW)** kunnen worden gesloten via een aanvaarde factuur. Voor dergelijke opdrachten is het als aanbestedende organisatie niet nodig om een bestek op te maken. Wel zal men, ook bij deze kleine opdrachten, steeds de mededinging moeten laten spelen. Dit betekent dat men, voor zover mogelijk, minstens 3 marktspelers moet raadplegen. Die raadpleging is niet aan formele vormvereisten onderwerpen, wel is het aangewezen om steeds het bewijs van die raadpleging te kunnen leveren (bv. 3 marktspelers schriftelijk uitnodigen om een offerte in te dienen, de online catalogi van 3 marktspelers raadplegen en print screen als bewijsstuk houden, een telefonische bevraging van 3 marktspelers waarvan een kort verslag wordt gemaakt, e.d. ...)
- Opdrachten **tot 135.000 euro (exclusief BTW)** kunnen worden gegund via een onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking. Hierbij raadpleegt de aanbestedende organisatie minstens 3 door haar gekozen aannemers, leveranciers of dienstverleners en onderhandelt ze met één of meer van hen over de voorwaarden van de opdracht. Voor deze opdrachten wordt er in de regel wel een bestek opgemaakt.

- Opdrachten van **werken tot 750.000 euro (exclusief BTW)** en **opdrachten van leveringen en diensten tot 209.000 euro (exclusief BTW)** kunnen worden gegund via een vereenvoudigde onderhandelingsprocedure met voorafgaande bekendmaking. Die procedure start steeds met de bekendmaking van de opdracht. De aanbestedende organisatie kan de deelnemers aan deze procedure niet zelf kiezen, ze is afhankelijk van de respons van de markt op de bekendmaking. Over de voorwaarden van de opdracht kan er worden onderhandeld met één of meerdere inschrijver(s).
- Voor de grotere opdrachten zal er een openbare procedure moeten worden gevolgd waarbij elke belangstellende ondernemer naar aanleiding van een aankondiging van een opdracht een offerte mag indienen. De openbare procedure vervangt de openbare aanbesteding en algemene offerteaanvraag uit de vorige regelgeving.
- Eventueel kan er ook worden gekozen voor een niet-openbare procedure waarbij iedere belangstellende ondernemer naar aanleiding van een aankondiging van een opdracht een aanvraag tot deelneming mag indienen en waarbij alleen de door de aannemer geselecteerde kandidaten een offerte mogen indienen. Deze procedure vervangt de beperkte aanbesteding en beperkte offerteaanvraag uit de vorige regelgeving.
- Ten slotte vermelden we hier ook nog de mededingingsprocedure met onderhandeling. Deze procedure vervangt de onderhandelingsprocedure met bekendmaking uit de vorige regelgeving. Maar in de praktijk zal deze procedure weinig gebruikt worden, aangezien het voor gesubsidieerde organisaties wellicht eenvoudiger is om gebruik te maken van de vereenvoudigde onderhandelingsprocedure met voorafgaande bekendmaking.

Meer informatie over de wet op de overheidsopdrachten vindt u terug op:

<https://overheid.vlaanderen.be/regelgeving-overheidsopdrachten>

Een specifieke leidraad voor vzw's en andere private (rechts)personen vindt u hieronder:

(Opgelet, deze leidraad werd nog niet aangepast aan de nieuwe overheidsopdrachtenregelgeving die in werking is getreden op 30 juni 2017)

https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/documenten/overheidsopdrachten/instrumenten/handleidingen/Leidraad_toepassing_regelgeving_gesubsidieerde_organisaties.pdf

